

Yabancı Uyruklu Üniversite Öğrencilerinin Mükemmeliyetçiliğe İlişkin Görüşleri

*

Çağla GİRGIN BÜYÜKBAYRAKTAR*

Canan YILDIZ ÇİÇEKLER**

Nermin KORUKLU***

Öz

Çalışmada, yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin mükemmeliyetçiliğe ilişkin görüşleri incelenmiştir. Çalışma nitel boyutta yürütülmüştür. Çalışmada Türkiye'nin batısında yer alan orta büyüklükteki bir devlet üniversitesinin Okul Öncesi Öğretmenliği bölümünde eğitimine devam eden yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin mükemmeliyetçiliğe ilişkin görüşleri incelenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak, okul öncesi öğretmenliği bölümünde eğitimine devam eden yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin toplum tarafından dayatılan mükemmeliyetçiliğe, kendine yönelik mükemmeliyetçiliğe ve diğerlerine yönelik mükemmeliyetçiliğe ilişkin soruları içeren "Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği" ve yine aynı konuları kapsayan yedi açık uçlu sorudan oluşan görüşme formu uygulanmıştır. Çalışma sonucunda, kendine yönelik mükemmeliyetçilik alt boyutuna ilişkin görüşlerde öğrencilerin kendilerinden mükemmel beklmeleri ve yaptıkları her işte kendilerine yüksek standartlar belirleyerek en iyisine ulaşmaya çalıştıkları sonucuna varılmıştır. Diğerlerine yönelik mükemmeliyetçilik alt boyutunda yabancı uyruklu öğrencilerin yakınlarındaki kişilerden çok şey beledikleri ve bu beklentileri karşılanmadığında kızma, üzülmeye, kendini kötü hissetmeye gibi tepkiler verdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Toplum tarafından dayatılan mükemmeliyetçilik alt boyutunda öğrencilerin anne-babalarının ve çevrelerinin onlardan beledikleri standartlara ulaştıkları ve bir işi mükemmel yapmadıkları durumda diğerlerinin onlardan beklentilerinin onlar üzerinde olumsuz bir etkiye sebep olmadığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mükemmeliyetçilik, Yabancı Uyruklu, Öğrenci, Üniversite, Görüş

* Arş.Gör.,Selçuk Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Selçuklu, KONYA, E-Posta: cagla.girgin@hotmail.com

** Arş.Gör.,Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi Bölümü, Selçuklu KONYA, E-Posta: cyildiz80@hotmail.com

*** Yrd.Doç.Dr.,Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD, AYDIN, E-Posta: nonerkoruklu@hotmail.com

Foreign Graduate Students' Opinions Towards Perfectionism

*

Abstract

In present study foreign graduate students' opinions towards perfectionism is investigated. It is conducted qualitatively. Foreign students studying in a Pre-school Teaching Department at a State university which is located in the West of Turkey are examined. "Multidimensional Perfectionism Scale" which involves questions regarding perfectionism that society imposes, self-directed perfectionism and relatively perfectionism and an Interview Form including seven open-ended questions are used as data collection tools. It is resulted that foreign students try to do their best by having high standards of goals in everything they do and expect the perfect results from themselves in terms of their thoughts towards perfectionism in sub-dimension of self-perfectionism. In the sub-dimension of relatively perfectionism, it is seen that foreign students expect too much from the people around them and they have reactions such as sadness, feeling bad and anger when their expectations from those are not fulfilled. It is also found that students fulfill the expectations of their parents and surrounding in terms of sub-dimension of perfectionism imposed by society and when they can't complete a task perfectly as they are expected, it is found that this situation does not have any negative effects on them. It is resulted that foreign students try to do their best by having high standards of goals in everything they do and expect the perfect results of themselves when foreign graduate students' thoughts towards perfectionism is examined in the subdimension of self-perfectionism. It is seen that foreign students have reactions such as sadness, feeling bad and anger when they expect great things from others but they do not see the result they want, in the subdimension of others-perfectionism as well. It is also found that there is not a negative effect when students reached the goal what the others want from them and when they do not match the expectations within the subdimension of perfectionism imposed by society.

Keywords: Perfectionism, Foreign, Student, University, Vision

Giriş

Mükemmeliyetçilik, yüksek standartlara sahip olmayan, yeterince mükemmel olmayan hiçbir şeyden mutlu olamamaktır (Akt: Strip ve Hirsch, 2000). Mükemmeliyetçiler kendilerini gerçekçi olmayan bir şekilde katı standartlarla değerlendirirler ve olumsuz performans noktalarına odaklanırlar, böylece memnuniyet deneyimleri azalır (Enns ve Cox, 2002). Mükemmeliyetçilik farklı boyutlarda ele alınmıştır (Roedell, 1984; Siegle ve Schuler, 2000). Kişisel boyutuyla mükemmeliyetçiliği ele alan araştırmalar da , 'kişinin kendisi için (self-oriented perfectionism) boyutu yer almaktadır. Mükemmeliyetçiliğin kişilerarası boyutunda 'kişinin başkaları için mükemmeliyetçiliği' (other-oriented perfectionism) yer almaktadır. Mükemmeliyetçiliğin üçüncü ve sosyal boyutu ise 'kişinin başkalarının kendisinden beklentileri ile ilgili mükemmeliyetçiliği' dir (socially-prescribed perfectionism) (Hewitt ve Flett, 1991; Flett, Hewitt ve Martin, 1995).

Mükemmeliyetçiliğin etkilerinin olumsuz ve yıkıcı olduğunu savunan araştırmalar da (Burns, 1980; Patch, 1984) mükemmeliyetçi kişiliği sağlıklı bir özellik olarak değerlendirilmiştir bazı araştırmalarda ise (Ashby ve Kottman, 1996; Rice, Ashby ve Preusser, 1996; Slaney vd., 2001) mükemmeliyetçiliğin bireye olumlu yönde etki edebileceği ortaya konmuştur.

Salede ve Owens (1998) mükemmeliyetçiliğin hem pozitif hem negatif bir yapı olduğunu ilk ortaya atan araştırmacılarıdır. Onlar pozitif mükemmeliyetçiliği bireyin amaçlarına, yüksek kişisel, sosyal, akademik ve kariyer standartlarına ve yüksek organizasyon seviyesine ulaşabilmek için pozitif çabası olarak tanımlarlar. Bu istekler pozitif pekiştirici ve başarı arzusu tarafından yönlendirilir. Negatif mükemmeliyetçilik ise nörotiklik, memnuniyetsizlik, uyumsuz değerlendirme konuları ve kişinin başkalarının kendisinden beklentilerine yönelik mükemmeliyetçilik düzeyinin yüksek olması ile ilişkilendirilir.

Psikanalitik teori mükemmeliyetçilikle ilgili yapılan çalışmaların temellerini oluşturmaktadır. Freud (1959) mükemmeliyetçiliği "süper ego-nun bir özelliği olarak kabul etmiş ve bunu başarı elde etmek için aşırı istek duyma" şeklinde tanımlamıştır. Adler (2002), üstünlük çabasının sürekli olarak mükemmelliği isteyen bir güdü olduğunu ve her bireyde kumsuzluk çabasının var olduğunu belirtir. Ona göre bebek dünyaya geldiğinde bakıma muhtaç zayıf bir varlıktır. Birey çocukluk dönemindeki

yetersizliğinden ve çevreye olan bağımlılığından ötürü yaşamına bir çaresizlik içinde başlar. İşte bu çaresizlik aşağılık duygularını doğurur. Bu aşağılık duyguları; diğer insanlar üzerinde kişisel bir üstünlük elde etmek için gelişirse, bu durum bireyde sosyal açıdan olumsuzluğa sebep olur. Bu tip bireylerin aşağılık duyguları bu durumun üstesinden gelmeye çalışmaktan çok mükemmeliyetçi hislere sebep olur. Adler (2002)'e göre kişisel üstünlük için çabalayan nevroitikler, toplumsal ilgiden uzaktır ve düşman bir ülkede yaşıyormuş gibi hissederler. Uyumlu mükemmeliyetçilik yapısına sahip bireylerin kendilerinin ve yeterliklerinin farkında oldukları için belirledikleri standartlarda daha gerçek ve ulaşılabilir nitelikte olmaktadır. Dolayısıyla bu bireylerin standartlarını karşılayabilme ve performansla dökebilme ihtimalleri de daha fazladır. Ayrıca uyumlu mükemmeliyetçilerin kendilerinden koşulların izin verdiği oranda mükemmellik beklemeleri de onların hatalara karşı esneklik payını artırabilmektedir. Dolayısıyla bu bireyler elde ettikleri başarıların ardından kendilerine dönük olumlu çıkarımlar yapabildikleri gibi herhangi bir başarısızlık durumunda bunu kabul edilebilir olarak görmektedirler. Yüksek standartların var olması böylesi bir yaklaşımda bireylerin kendilerini yenileyip geliştirebilmelerine katkı sağlayarak yaşamın pek çok alanında başarılı olabilmelerine katkı sağlayabilmektedir (Hamachek, 1978; La Sota, 2005; Slaney vd., 2001). Yaşamın pek çok alanında başarılı olabilmek için ülkelerinden ayrılarak başka bir ülkeye eğitim almak amacıyla giden insanlar yabancı uyruklu öğrencilerdir.

Yabancı uyruklu öğrenciler, göçmen olmayan ve yabancı bir ülkede ikamet eden, ülkesini terk etmek gibi bir niyeti olmayan bir çalışma alanında devam etmek için yeterli donanıma sahip kişilerdir (Afe, 1981). Yabancı öğrencilerin en belirgin özellikleri onların yabancı dilde çalışıyor olmalarıdır. Bu durum öğrencilerin akademik performanslarını etkilemektedir (Jochems, 1991). Yükseköğretimde evrenselleşmeye pek çok millet uyum sağlamıştır. UNESCO (2005)'nin bildirdiğine göre kendi ülkesi dışındaki ülkelerde okuyan 2 milyon öğrenci bulunmaktadır ve bu sayı giderek artmaktadır. Uluslararası öğrencilerden yükseköğretim kurumlarında öğrencilerini yurt dışına göndermeyen ülke neredeyse yok gibidir (Paige, 1990). Yabancı öğrenciler çeşitli politik, sosyal ve ekonomik geçmişlerden gelen kişilerdir (Cannon, 1959; Sjogren, 1973). Onlar kesin akademik hedeflere ve güçlü bir akademik tutkuya sahiptirler. Bu öğrenciler

amaçları gerçekleştirmek için pek çok şeyi feda etmektedirler (Eide, 1970). Kendilerine yüksek standartlar belirlemiş olan öğrenciler bu standartlara ulaşabilmek için kendi ülkelerinden ve ailelerinden ayrılmayı göze alarak başka ülkelere eğitim almak amacıyla gitmektedirler. Yabancı öğrencilerin en belirgin özellikleri onların yabancı dilde çalışıyor olmalarıdır. Bu durum öğrencilerin akademik performanslarını etkilemektedir (Jochems, 1991). Buna rağmen yabancı uyruklu öğrenciler devam ettikleri üniversitelerin akademik seçkinliklerini arttırmaktadırlar çünkü onlar akademik anlamda iyi hazırlanmışlardır ve ülkelerinin kültürleriyle ve etnik deneyimleriyle kampüsün kültürel çeşitliliğini arttırmaktadırlar (Tomkovick, Al-Khatib, Baradwaj ve Jones, 1996). Farklı kültürlerden gelmek öğrencileri hayatlarının her alanında coğrafi konum, hava koşulları, yemek, dil, kültürel alışkanlıklar ve davranışları içeren değişikliklerle yüz yüze getirmektedir. Kültürel uyumun temel işlevi hayatın pek çok alanındaki bu değişikliklerle başa çıkmaktır (Wang, 2003). Conner (1992) gibi araştırmacılar zorluklarla baş etme özelliğinin değişikliklerle başarılı bir şekilde baş etmede gerekli bir özellik olduğunu bulmuşlardır. Değişim sürecindeki başarılı insan davranışlarından biri, bulunduğu ortama uyum sağlamak için çaba göstermektir.

Öğrenciler gittikleri ülkelerde pek çok yenilikle karşılaşırken aynı zamanda bazı sorunlarla da karşı karşıya kalmaktadırlar. Türkiye’de öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin Türk eğitim sistemine ve Türk kültürüne alışma süreçleri ve sorunlarına yönelik pek çok çalışma bulunmaktadır. Örneğin, Açıkalin, Demirel ve Önsoy (1996) Türkiye’de yükseköğrenim gören Türk Cumhuriyetleri öğrencilerinin sorunlarını ortaya koyan bir çalışma yapmışlardır. Aydın (1995) Azerbaycan’dan Türkiye’ye eğitim amacıyla gelen öğrencilerin dil-kültür ve sosyal problemlerini araştırmışlar ve bu problemlere çözüm teklifleri sunmuşlardır. Azmaz (1995) ise Orta Asya Cumhuriyetlerinden gelen öğrencilerin uyum düzeylerini etkileyen bazı etmenler üzerinde bir çalışma yürütmüştür. Ancak var olan bu çalışmalar çoğunlukla öğrenci sorunlarını ortaya koymak ve öğrencilerin Türk toplumuna ve eğitim sistemine uyum sağlama sürecinde karşılaştıkları problemler ile ilgilidir. Dolayısıyla Türkiye’de öğrenim gören yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin mükemmeliyetçilikle ilgili düşünceleri hakkında yeterli bilgi bulunmamaktadır. Mobley, Slaney ve Rice (2005)’ın belirttiklerine göre mükemmeliyetçilik çalışmaları çoğunlukla

Amerika'daki üniversite öğrencileri örnekleminde yapılmaktadır. Mükemmeliyetçilik çalışmalarında etnik, ırksal ve kültürel çeşitli grupların farklılıkları ile ilgili çalışmalara da ihtiyaç vardır. Bu çalışma, Türkiye'de öğrenim görmek amacıyla gelen yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin kendilerine ilişkin, başkalarına ilişkin ve başkalarının kendisinden beklentilerine ilişkin mükemmeliyetçiliklerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu genel amaç çerçevesinde, aşağıdaki üç soruya cevap aranmıştır:

1. Toplum tarafından dayatılan mükemmeliyetçiliğe ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Kendine yönelik mükemmeliyetçiliğe ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Diğerlerine yönelik mükemmeliyetçiliğe ilişkin görüşleri nelerdir?

Yöntem

Çalışmanın Modeli

Çalışma nitel boyutta incelenmiştir. Çalışma nitel araştırma desenlerinden biri olan "durum çalışması" (örnek olay incelemesi) deseni kapsamında yürütülmüştür. Araştırmada durum çalışması desenlerinden biri olan "Açıklayıcı/Tanımlayıcı Durum Deseni (illustrative Case Studies)" kullanılmıştır. Durum çalışmalarında bir veya birkaç durum derinliğine araştırılır. Yani bir duruma ilişkin etkenler (ortam, bireyler, olaylar, süreçler vb.) bütüncül bir yaklaşımla araştırılır ve ilgili durumu nasıl etkiledikleri ve ilgili durumdan nasıl etkilendikleri üzerine odaklanılır (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Çalışmanın Evreni

Çalışmada Türkiye'nin batısında yer alan orta büyüklükteki bir ildeki devlet üniversitesinin Okul Öncesi Öğretmenliği bölümünde eğitimine devam eden yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin mükemmeliyetçiliğe ilişkin görüşleri incelenmiştir. Çalışma evrenini Konya ilinde Selçuk Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği bölümünde eğitimine devam eden yabancı uyruklu üniversite öğrencileri oluşturmuştur. Bu çalışmada

amaçlı (olasılıklı olmayan) örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme (convenience sampling) yöntemi (Yıldırım ve Şimşek, 2006) kullanılmış ve araştırmaya 17 yabancı uyruklu öğrenci dâhil edilmiştir. Öğrencilerinin 1'i Türkmenistan, 1'i Azerbaycan, 15'i ise Bulgaristan nüfusuna kayıtlıdır. Yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin 12'si bayan, 5'i erkektir. Öğrencilerin yaşları 22 ile 28 yaş arasında değişmekle birlikte, 9'u 20-25 yaş grubunda, 8'i 25-30 yaş grubunda yer almaktadır. Öğrencilerin 6'sı birinci sınıf, 7'si ikinci sınıf, 2'si üçüncü sınıf ve 2'si dördüncü sınıf öğrencileridir. Öğrencilerin 3'ü ailelerinde birinci çocuk, 4'ü ikinci çocuk, 3'ü üçüncü çocuk ve 7'si dördüncü çocuktur. Öğrencilerin genel not ortalamaları 2,53 ile 4,60 aralığındadır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak, okul öncesi öğretmenliği bölümünde eğitimine devam eden yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin toplum tarafından dayatılan mükemmeliyetçiliğe, kendine yönelik mükemmeliyetçiliğe ve diğerlerine yönelik mükemmeliyetçiliğe ilişkin soruları içeren "Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği" ve yine aynı konuları kapsayan yedi açık uçlu sorudan oluşan görüşme formu uygulanmıştır. Çok boyutlu mükemmeliyetçilik ölçeği 45 maddeden oluşmaktadır. Ölçek kendisine yönelik mükemmeliyetçilik, başkalarına yönelik mükemmeliyetçilik ve başkalarının kendisinden beklentilerine yönelik mükemmeliyetçilik olarak 3 boyut yoluyla bireysel farklılıkların değerlendirilmesi için geliştirilmiştir (Hewitt ve Flett, 1991). Kendine yönelik mükemmeliyetçilik alt ölçeği bireyin kendisi için mükemmeliyetçilik eğilimini ölçer, başkalarına yönelik mükemmeliyetçilik alt ölçeği diğerleri için belirlenmiş gerçekçi olmayan yüksek standartları ölçer ve başkalarının kendisinden beklentilerine yönelik mükemmeliyetçilik alt ölçeği ise diğerlerinin kendisi için belirlediği yüksek standartları ölçer. Çok boyutlu mükemmeliyetçilik ölçeği 1'den (hiç katılmıyorum) 7'ye (tamamen katılıyorum) kadar derecelendirilmiş 7'likert tipi bir ölçektir. Çok boyutlu mükemmeliyetçilik ölçeğinde her bir boyut alt ölçeklerle ölçülür ve her bir alt ölçek 15 maddeden oluşur. Her bir alt ölçekten alınan yüksek puanlar yüksek mükemmeliyetçiliği gösterir. Başlangıçta ölçek üniversite öğrencileri için geliştirilmiş, fakat daha sonra hem klinik hem de normal örnekleme geçerli ve

güvenilir olduğu bulunmuştur (Hewitt ve Flett, 1991). Üniversite öğrencileri için kendine yönelik mükemmeliyetçilik Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı .86, diğerlerine yönelik mükemmeliyetçilik Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı .82 ve başkalarının kendisinden beklentilerine yönelik mükemmeliyetçilik Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı .87 olarak bulunmuştur.

Kendine yönelik mükemmeliyetçilik alt ölçeğinin madde korelasyonu .51 ile .73 arasında, diğerlerine yönelik mükemmeliyetçilik alt ölçeği korelasyonu .43 ile .64 arasında ve başkalarının kendisinden beklentilerine yönelik mükemmeliyetçilik alt ölçeği madde korelasyonu .45 ile .71 arasında değişmektedir. Çok boyutlu mükemmeliyetçilik faktör yükleri kendine yönelik mükemmeliyetçilik maddelerinin faktör yükleri .45 ile .66, başkalarının kendisinden beklentilerine yönelik mükemmeliyetçilik faktör yükleri .39 ile .69 ve son olarak diğerlerine yönelik mükemmeliyetçilik faktör yükleri .38 ile .63 arasında bulunmuştur. Psikiyatrik hastalar ile yapılan çalışmalarda Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı kendine yönelik mükemmeliyetçilik için .88, diğerlerine yönelik mükemmeliyetçilik için .74 ve başkalarının kendisinden beklentilerine yönelik mükemmeliyetçilik için .81 bulunmuştur (Hewitt ve Flett, 1991). Orijinal ölçeğin faktör analizine göre öğrenci ve hasta örnekleminin faktör yüklerinin diğerlerine yönelik mükemmeliyetçilik için birkaç madde hariç oldukça benzer olduğu bulunmuştur. Çok boyutlu mükemmeliyetçilik ölçeğinin Türkçeye çevirisi ve geçerlilik güvenilirlik çalışması Oral (1999) tarafından yapılmıştır. Güvenirlik analizinde bütün ölçekler için Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı .91, kendine yönelik mükemmeliyetçilik için Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı .91, başkalarının kendisinden beklentilerine yönelik mükemmeliyetçilik için Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı .80 ve diğerlerine yönelik Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı .73 olarak bulunmuştur. Alt ölçeklerin toplam madde korelasyonları kendine yönelik mükemmeliyetçilik için .20 ile .75, başkalarının kendisinden beklentilerine yönelik mükemmeliyetçilik için .22 ile .60, diğerlerine yönelik mükemmeliyetçilik için .31 ile .52 arasında bulunmuştur. Diğer çalışmalarda (Dinç, 2001; Yorulmaz, 2002) benzer faktör yükleri ve güvenilirlik sonuçları hem çok boyutlu mükemmeliyetçilik ölçeğinin orijinali (Hewitt ve Flett, 1991) hem de çok boyutlu mükemmeliyetçilik ölçeğinin Türk versiyonu (Oral, 1999) ile aynı

olduğu bulunmuştur. Dinç'in çalışmasında (2001) tüm ölçeğin alfa güvenilirlik katsayısı .82, kendine yönelik mükemmeliyetçilik ölçeği alfa güvenilirlik katsayısı .90, başkalarının kendisinden beklentilerine yönelik mükemmeliyetçilik .83, ve diğerlerine yönelik mükemmeliyetçilik için .74, benzer şekilde tüm ölçeğin alfa güvenilirlik katsayısı (Yorulmaz, 2002) .70, kendine yönelik mükemmeliyetçilik .88, başkalarının kendisinden beklentilerine yönelik mükemmeliyetçilik .78, başkalarına yönelik mükemmeliyetçilik .71 olarak bulunmuştur.

Görüşme formu araştırmacılar tarafından oluşturulmuştur. Görüşme formunun iç geçerliliğini sağlamak için üç alan uzmanından görüş alınmıştır. Anketteki açık uçlu sorular, araştırmanın üç alt problemine ilişkin bilgileri toplamaya yönelik hazırlanmıştır. Ayrıca ankette, katılımcıların demografik özellikleri ile ilgili bilgileri toplamaya yönelik bazı kapalı uçlu sorulara da yer verilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde anketteki sorulara verilen cevaplara betimsel analiz uygulanmıştır. Son şekli verilen görüşme formu on iki öğrenciye uygulanarak bir pilot çalışma yapılmıştır. Bu uygulama sonucunda görüşme formundaki soruların açık ve anlaşılır olup olmadığı tespit edilmiştir. Bu çalışmanın sonunda, soru maddelerinin iç geçerliği saptanmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Uzmanlar tarafından görüşme formunda sorulan sorulara verilen yanıtlar incelenerek "görüş birliği" ve "görüş ayrılığı" olan konular belirlenmiştir. Araştırmanın güvenilirlik hesaplamasında Miles ve Huberman (1994)'ın güvenilirlik formülü kullanılmıştır. "Güvenirlik = Görüş Birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı)" formülünün uygulanması sonucunda araştırmanın güvenilirliği % .80 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen sonuç, araştırma için güvenilir kabul edilmiştir. Ayrıca araştırma bulgularının iç güvenilirliğini ve geçerliliğini arttırmak amacıyla yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin görüşlerinden sıkça alıntılar yapılmıştır. Ayrıca çok boyutlu mükemmeliyetçilik ölçeğine öğrencilerin verdikleri cevapların yüzdelik değerleri tablolar halinde verilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde, uygulanan istatistiksel analizler sonucunda elde edilen bulgular ve nitel veriler ayrıntılı şekilde verilmiştir.

A. Yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin *toplum tarafından dayatılan mükemmeliyetçiliğe* ilişkin görüşleri nelerdir? Alt amacını tanımlamaya yönelik sorular:

Tablo 1: Toplum Tarafından Dayatılan Mükemmeliyetçiliğe İlişkin Verilen Cevapların Dağılımları

	Hiç Katılmıyorum						Tamamen Katılıyorum							
	1		2		3		4		5		6		7	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
S 5	7	41.2	1	5.9	2	11.8	2	11.8	2	11.8	2	11.8	1	5.9
S 11	2	11.8	1	5.9	2	11.8	2	11.8	-	-	5	29.4	5	29.4
S 13	3	17.6	4	23.5	-	-	4	23.5	3	17.6	3	17.6	-	-
S 16	-	-	1	5.9	3	17.6	3	17.6	1	5.9	4	23.5	5	29.4
S 18	-	-	3	17.6	1	5.9	3	17.6	1	5.9	4	23.5	5	29.4
S 25	6	35.3	1	5.9	2	11.8	1	5.9	2	11.8	3	17.6	2	11.8
S 31	1	5.9	1	5.9	3	17.6	2	11.8	4	23.5	3	17.6	3	17.6
S 33	1	5.9	3	17.6	3	17.6	4	23.5	-	-	2	11.8	4	23.5
S 35	1	5.9	3	17.6	1	5.9	2	11.8	1	5.9	6	35.3	3	17.6
S 39	4	23.5	2	11.8	4	23.5	4	23.5	1	5.9	-	-	2	11.8
S 41	-	-	1	5.9	3	17.6	4	23.5	4	23.5	1	5.9	4	23.5

*S...: Ölçeğin ilgili alt boyutuna ait soru maddeleri ekte verilmiştir.

Tablo 1’de yabancı uyruklu üniversite öğrencilerine uygulanan çok boyutlu mükemmeliyetçilik ölçeğinin toplum tarafından dayatılan mükemmeliyetçilik alt boyutuna ilişkin sorular ve bu sorulara verilen cevapların dağılımları verilmiştir. Tablo 1’de, 18. (% 29.4), 35. (% 35.3), 31. (% 23.5) ve 39. (% 29.5) sorulara verilen cevaplar incelendiğinde, öğrencilerin annelerinin ve yakın çevresinin kendilerinden yüksek bir beklenti içinde oldukları görülmektedir. Çalışmada ankette bulunan sorular doğrultusunda araştırmacılar tarafından hazırlanan görüşme formundaki “Çocukken yaptığımız bir şeyi mükemmel olarak yapmadığımız için anne-babanızın size

yaklaşımı nasıldı?” sorusuna verilen cevaplara baktığımızda da benzer sonuçların elde edildiği görülmektedir.

1. Öğrencilerin “Çocukken yaptığımız bir şeyi mükemmel olarak yapmadığınız için anne-babanızın size yaklaşımı nasıldı?” sorusuna ilişkin görüşleri:

Çocukluk döneminde mükemmel olarak yapmadıkları bir iş karşısında yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinden 6’sının anne ve babası “Çocuklarının yaptıkları işi beğenmeyerek, daha iyisini yapabileceklerini söyleyerek eleştirmiş ve kızmışlardır.” 8 öğrencinin anne-babası “Çocuklarına yol göstererek daha sonra bu işleri daha iyi yapabileceklerini belirterek, çocuklarını gözlemlemişlerdir”. 3 öğrencinin anne-babası ise “Çocuklarının yaptıkları işleri önemsememişlerdir”. Katılımcı öğrencilerin bir şeyi mükemmel olarak yapmadıklarında anne-babalarının yaklaşımlarına ilişkin örnekleri şu şekilde açıklamışlardır;

“Daha önce yaptığım hataları başıma kakarlardı. (9)”

“Annem ve babam genelde ben başarısız olduğumda beni diğer arkadaşlarımla kıyaslardı ve bu beni olumsuz bir şekilde etkilerdi. (7)”

“Çocukken bir şeyi mükemmel olarak yapmadığım zamanlar anne babamın bana yaklaşımı daima, biraz daha gayret edersen en iyisini yapabileceksin eminim, şeklindeydi. (26)”

“Eleştirirlerdi. Örneğin, karnemde zayıf olduğunda (zayıf dediğim eğer herhangi bir notum “3” ise) hemen eleştirirlerdi. Daha iyisini yapabileceğimi bildiklerinden kızarlardı. (3)”

Tablo 1’e bakıldığında, 5. (% 41.2), 13. (% 23.5) ve 41. (% 23.5) sorulara verilen cevaplardan öğrencilerin anne-babalarının ve yakın çevrelerinin öğrencilerin yapabileceklerinden fazlasını beklediklerini, yapılmasını istedikleri şeyi beğenmediklerinde ise öğrencileri yetersiz gördükleri anlaşılmaktadır. Ankette bulunan bu üç soru doğrultusunda görüşme formunda hazırlanan “Anne-babanızın sizin için belirlediği standartlara ulaşabildiğinizi düşünüyor musunuz?” sorusuna öğrencilerin vermiş oldukları cevap örnekleri aşağıda belirtilmiştir. Öğrencilerin hem ankette hem de görüşme sunucu verdikleri cevaplar incelendiğinde öğrencilerin yakın çevresinin beklentilerinin yüksek olduğu sonucu elde edilmektedir.

2.Öğrencilerin “Anne-babanızın sizin için belirlediği standartlara ulaşabildiğinizi düşünüyor musunuz?” sorusuna ilişkin görüşleri:

Öğrencilerin ailelerinin belirledikleri standartlara ulaşip-ulaşamama durumuna ilişkin görüşleri incelendiğinde, 12 yabancı uyruklu üniversite öğrencisinin belirlenen standartlara ulaşamadıklarını, 5’inin ise belirlenen standartlara ulaştıklarını ifade ettikleri görülmüştür. Katılımcı öğrencilerden biri belirlenen standartlara ulaşip-ulaşmadığına ilişkin görüşünü;

“Hayır. Çünkü benden beklentilerinde zaman zaman değişiklikler oluyor. Her zaman onların standartlarına ulaşamıyorum. (3)” şeklinde belirtmiştir. Bir diğer öğrenci ise;

“Anne ve babamın benim için belirledikleri standartlara ulaşabildiğimi düşünüyorum. Onlar benden okulda başarılı olmamı beklemişlerdi. Ben başarılı olmakla kalmadım liseyi birinci olarak bitirdim. Üniversite okumamı bekliyorlardı. Ben de onlara ilkokuldayken yurtdışında okuyacağımı söylemiştim. Ben hem onların hem de kendi isteğimi gerçekleştirdim. Arkadaş grubu içerisinde yönü belirlenmiştir, fikri sorulamayan biri değilim. Ben yön belirliyorum, bana mutlaka danışılır. (8)” şeklinde ifade etmiştir.

B. Yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin *kendine yönelik mükemmeliyetçiliğe* ilişkin görüşleri nelerdir? Alt amacını tanımlamaya yönelik sorular:

Tablo 2’de yabancı uyruklu üniversite öğrencilerine uygulanan çok boyutlu mükemmeliyetçilik ölçeğinin kendine yönelik mükemmeliyetçilik alt boyutuna ilişkin sorular ve bu sorulara verilen cevapların dağılımları verilmiştir. Tablo 2’de 32. (% 52.9), 40. (% 35.3) ve 42. (% 47.1) sorular incelendiğinde, öğrencilerin bir işte yapabileceklerinin en iyisini yapmak için çaba gösterdikleri anlaşılmaktadır. Bu sonuçlara göre öğrencilerin kendilerine yönelik mükemmeliyetçiliklerinin yüksek olduğu açık bir şekilde görülmektedir. Öğrencilerle yapılan görüşmeler sonucunda “Eğer bir arkadaşınız okulda bir işi sizden daha iyi yaparsa kendinizi nasıl hissedersiniz? Neden?” sorusuna verdikleri cevaplar incelendiğinde de benzer cevaplar verdikleri görülmüştür.

Tablo 2: Kendine Yönelik Mükemmeliyetçiliğe İlişkin Verilen Cevapların Dağılımları

	Hiç Katılmıyorum						Tamamen Katılıyorum							
	1		2		3		4		5		6		7	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
S 1	1	5.9	-	-	-	-	-	-	1	5.9	3	17.6	12	70.6
S 6	1	5.9	1	5.9	-	-	2	11.8	2	11.8	4	23.5	7	41.2
S 8	9	52.9	4	23.5	1	5.9	2	11.8	1	5.9	-	-	-	-
S 12	2	11.8	3	17.6	4	23.5	2	11.8	-	-	5	29.4	1	5.9
S 14	1	5.9	-	-	-	-	1	5.9	2	11.8	4	23.5	7	52.9
S 15	2	11.8	1	5.9	3	17.6	1	5.9	2	11.8	4	23.5	4	23.5
S 17	2	11.8	-	-	-	-	1	5.9	1	5.9	6	35.3	7	41.2
S 23	1	5.9	2	11.8	3	17.6	4	23.5	-	-	4	23.5	7	41.2
S 26	-	-	-	-	1	5.9	2	11.8	3	17.6	3	17.6	8	47.1
S 28	1	5.9	1	5.9	2	11.8	1	5.9	3	17.6	6	35.3	7	41.2
S 29	1	5.9	1	5.9	3	17.6	4	23.5	-	-	2	11.8	6	35.3
S 32	-	-	1	5.9	1	5.9	-	-	3	17.6	3	17.6	9	52.9
S 36	7	41.2	4	23.5	-	-	1	5.9	3	17.6	2	11.8	-	-
S 40	1	5.9	-	-	2	11.8	1	5.9	4	23.5	3	17.6	6	35.3
S 42	1	5.9	1	5.9	-	-	1	5.9	2	11.8	8	47.1	4	23.5

*S: Ölçeğin ilgili alt boyutuna ait soru maddeleri

1.Öğrencilerin "Eğer bir arkadaşınız okulda bir işi sizden daha iyi yaparsa kendinizi nasıl hissedersiniz? Neden?" sorusuna ilişkin görüşleri;

Kendine yönelik mükemmeliyetçiliğe ilişkin bu soruya "Kötü hissederim, benim ondan ne eksikim var diye düşünürüm" diyen öğrenciler 5 kişi iken, "Onun adına sevinir kendi adıma üzülürüm" diyen öğrenciler 3 kişidir. "Benden daha çok çalışıp bu işi başardığı için onunla gurur duyarım" cevabını veren ise 9 öğrenci vardır. Yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin arkadaşlarının okulda bir işi kendilerinden daha iyi yapmaları durumunda nasıl hissedeceklerine ilişkin görüşlerini şöyle belirtmektedirler;

"Kötü hissederim. Çünkü benim ondan neyim eksik diye düşünürüm. Onun yapabildiğini pekâlâ ben de yapabilirim deyip hırslanırım. (4) "

"Arkadaşım adına sevinir, kendi adıma üzülürüm. Ben neden yapamadım diye kendime kızarım. (2) "

“Arkadaşımın bir işi benden daha iyi yapmasını asla kıskanmam. Tam tersi o başarıyı takdir ederim, onunla gurur duyarım ve bunu da o arkadaşşıma söylerim. Mesnevide belirtildiği gibi herkesin bir tası vardır ve o tasın alabildiği kadar alabilir ilimden, irfandan. O benden daha başarılıysa demek ki benden daha fazla kapasitesi var diye düşünürüm (16)”

Tablo 2’ye bakıldığında, 1. (% 70.6), 17. (% 41.2) ve 23. (% 41.2) sorulardan öğrencilerin çoğunluğunun bir işi kusursuz yapmak için uğraştıkları görülmektedir. Öğrencilerle yapılan görüşmede *“Bir işi çok dikkatli yapmış olmanıza rağmen, yeterince doğru olmadığı hissine hiç kapıldınız mı? Niçin?”* sorusuna verdikleri cevaplar aşağıda belirtilmiştir. Her iki uygulama sonucunda öğrencilerin verdikleri birbirleriyle örtüşmektedir.

2. Öğrencilerin *“Bir işi çok dikkatli yapmış olmanıza rağmen, yeterince doğru olmadığı hissine hiç kapıldınız mı? Niçin?”* sorusuna ilişkin görüşleri;

Bir işi çok dikkatli yapmış olmanıza rağmen yeterince doğru olmadığı hissine hiç kapıldınız mı?” sorusuna öğrencilerin 11’i, *“Evet çünkü ne kadar dikkatli yapmış olursam olayım başkalarıyla kendimi karşılaştırdığımda eksiklerimi buluyorum”* cevabını verirken, 6’sı, *“Hayır yeterince dikkatli yaptıysam zaten hata yoktur”* cevabını vermişlerdir. Bu soruya ilişkin öğrenci görüşleri aşağıda belirtilmiştir;

“Evet düşündüm. Yapmış olduğum iş ile ilgili daha neler yapabilirim, daha fazla neler katabilirim diye düşünürüm.(1)”

“Hayır kapılmadım. Dikkatli yaptığım bir işi zaten doğru yapmışım demektir. (8)”

Tablo 2’de 6. (% 41.2), 14 (% 52.9), 15 (% 23.5) ve 28. (% 35.3) sorulara verilen cevaplar incelendiğinde, öğrencilerin kendilerine yönelik mükemmeliyetçilik düzeylerinin oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Araştırmacılar tarafından hazırlanan görüşme formundaki *“Yaptığımız bir şeyin iyi olmaktan öte “mükemmel” olması sizin için ne kadar önemlidir? Neden?”* sorusuna verilen cevaplara baktığımızda da benzer sonuçların elde edildiği görülmektedir.

3. Öğrencilerin *“Yaptığımız bir şeyin iyi olmaktan öte “mükemmel” olması sizin için ne kadar önemlidir? Neden?”* sorusuna ilişkin görüşleri;

Yaptığınız bir işin iyi olmaktan öte “mükemmel” olması sizin için ne kadar önemlidir? Neden?” sorusuna verilen cevaplarda ise, “Önemlidir” diyen 9 öğrenci varken, “Benim için önemli değil” diyen 4 öğrenci bulunmaktadır. “Olursa iyi olur ama olmazsa da şart değil” diyen ise 4 öğrenci vardır. Öğrencilerin bu soruya ilişkin cevaplarına örnekler şu şekilde belirtilmiştir;

“Çok önemlidir, çünkü toplum içinde göze batmanın en önemli yolu mükemmeliyetçiliktir bana göre.(5)”

“Tabi ki çok önemli çünkü bana göre her insan en mükemmelini yapmak ister. Eğer mükemmelini yaparsam kendime karşı bir kez daha güvenim artar.(13)”

“Her zaman ya hep ya hiç düşüncesinde olduğum için yaptığım işin mükemmel olması önemlidir benim için.(2)”

“Önemli değil çünkü mükemmeliyetçi, insanların hayatta mutlu olamadıklarını düşünüyorum. (7)”

“Olursa iyi olur ama olmazsa da sağlık olsun. (15)”

C. Yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin diğerlerine yönelik mükemmeliyetçiliğe ilişkin görüşleri nelerdir? Alt amacını tanımlamaya yönelik sorular:

Tablo 3’te yabancı uyruklu üniversite öğrencilerine uygulanan çok boyutlu mükemmeliyetçilik ölçeğinin diğerlerine yönelik mükemmeliyetçiliğe alt boyutuna ilişkin sorular ve bu sorulara verilen cevapların dağılımları verilmiştir. Tablo 3’te, 2. (% 23.5), 3. (% 29.4), 4. (% 29.4), 22. (% 29.4) ve 27. (% 29.4) sorulara verilen cevaplar incelendiğinde, öğrencilerin, yakın çevresinden yüksek bir beklenti içinde olmadıkları anlaşılmaktadır. Aşağıda da belirtildiği gibi bu sorulara ilişkin görüşmeler sonucunda da benzer sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo 3: Diğerlerine Yönelik Mükemmeliyetçiliğe İlişkin Verilen Cevapların Dağılımları

	Hiç Katılmıy- orum												Tamamen Katı- lıyorum	
	1		2		3		4		5		6		7	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
S2	1	5.9	1	5.9	3	17.6	4	23.5	2	11.8	4	23.5	2	11.8
S3	3	17.6	3	17.6	5	29.4	4	23.5	2	11.8	-	-	-	-
S4	-	-	2	11.8	5	29.4	2	11.8	3	17.6	5	29.4	-	-
S9	2	11.8	1	5.9	3	17.6	4	23.5	4	23.5	2	11.8	1	5.9
S10	3	17.6	3	17.6	2	11.8	2	11.8	4	23.5	2	11.8	1	5.9
S19	1	5.9	1	5.9	2	11.8	3	17.6	2	11.8	5	29.4	3	17.6
S21	-	-	2	11.8	1	5.9	2	11.8	3	17.6	4	23.5	7	29.4
S22	5	29.4	2	11.8	2	11.8	3	17.6	1	5.9	3	17.6	1	5.9
S27	3	17.6	1	5.9	3	17.6	2	11.8	1	5.9	5	29.4	2	11.8
S37	1	5.9	2	11.8	1	5.9	3	17.6	3	17.6	2	11.8	5	29.4
S38	-	-	-	-	3	17.6	2	11.8	1	5.9	6	35.3	5	29.4
S43	5	29.4	5	29.4	1	5.9	3	17.6	1	5.9	2	11.8	-	-
S44	-	-	-	-	2	11.8	4	23.5	3	17.6	3	17.6	5	29.4

1.Öğrencilerin “Yakınızdaki insanların (arkadaşlarınızın) yaptıkları işte en iyi performans göstermeleri sizin için ne kadar önemlidir?” sorusuna ilişkin görüşleri;

Öğrencilere “Yakınızdaki insanların yaptıkları işte en iyi performans göstermeleri sizin için ne kadar önemlidir?” sorusu yöneltildiğinde 9’u “Önemli değil” cevabını verirken, 7’si “Evet önemli” şeklinde düşüncelerini ifade etmişlerdir. “Herkes kendine çalışır” diyerek bu durumu umursamayan ise 1 öğrenci bulunmaktadır.

“Önemli değil. Onların yapmış oldukları işler ya da performansları beni fazla ilgilendirmez. Beni sadece benim performansım ilgilendirir. (9)”

“Bir işte yapılabilecek olanın en iyisi olmasını isterim. Bu ben ve arkadaşlarım için de geçerlidir. (11)”

“Herkes kendine çalışır. (3)”

Tablo 3’teki 10. (% 23.5), 19. (% 29.4) ve 43. (% 29.4) sorular incelendiğinde, öğrencilerin diğerlerine yönelik mükemmeliyetçiliğinde yakın çevresindeki insanlardan yapacakları işlerden bir beklenti içinde olmadıkları

görülmektedir. Aşağıda öğrencilerle yapılan görüşme sonucunda “Arkadaşlarınızla bir grup çalışması yapmanız durumunda onların sizin kadar istekli çalışmadıklarını anladığınızda ne hissedersiniz ve nasıl davranmalarını beklersiniz?” sorusuna verdikleri cevaplar incelendiğinde de benzer sonuçların elde edilmiştir.

2.Öğrencilerin “Arkadaşlarınızla bir grup çalışması yapmanız durumunda onların sizin kadar istekli çalışmadıklarını anladığınızda ne hissedersiniz ve nasıl davranmalarını beklersiniz?” sorusuna ilişkin görüşleri;

Arkadaşlarınızla bir grup çalışması yapmanız durumunda onların sizin kadar istekli çalışmadıklarını anladığınızda ne hissedersiniz ve nasıl davranmalarını beklersiniz?” sorusuna öğrencilerin 11’i “Üzülürüm, kendimi kötü hissederim, kızarım ve şevkim kırılır” şeklinde cevap verirlerken, “Beni etkilemez” diyen ise 4 öğrenci vardır. “Bu duruma çözüm bulmaya çalışırım” şeklinde cevap veren ise 2 öğrenci bulunmaktadır. Aşağıda öğrencilerin bu konudaki düşüncelerine ilişkin ifadelerden örnekler verilmiştir;

“Kızarım ve kendimi kötü hissederim. Bu ortak olarak yapılan bir çalışma ise onlar da en az benim kadar istekli ve verimli olmalılar diye düşünürüm. (3) ”

“Onların isteksiz olmaları benim performansımı etkilemez. Daha çok benim istekli olmam onları etkiler. (12) ”

“Sebebini ararım ve çözüm bulmaya çalışırım. Herkese bu çalışmada kendi istemese bile iyi çalışmak zorunda olduğunu grup arkadaşlarımıza karşı sorumluluklarımız olduğunu sık sık tekrarlarım. (17).

Tartışma

Öğrencilerin hem ölçekte hem de görüşme sonucu verdikleri cevaplar incelendiğinde toplum tarafından dayatılan mükemmeliyetçilik alt boyutunda, öğrencilerin anne-babalarının ve yakın çevresinin kendilerinden yüksek bir beklenti içinde oldukları görülmektedir. Ayrıca öğrencilerin anne-babalarının ve yakın çevrelerinin öğrencilerin yapabileceklerinden fazlasını beklediklerini, yapılmasını istedikleri şeyi beğenmediklerinde ise öğrencileri yetersiz gördükleri anlaşılmaktadır. Öğrencilerin ailelerinin belirledikleri standartlara ulaşip-ulaşamama durumuna ilişkin görüşleri incelendiğinde ise, yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin büyük

çoğunluğunun belirlenen standartlara ulaşamadıklarını ifade ettikleri görülmüştür. Toplum tarafından dayatılan mükemmeliyetçiler elde etmek istedikleri standartları ya da beklentileri önem verdikleri diğer kişilerin belirlemesine ihtiyaç duyarlar. Ayrıca başkalarının kendilerini onaylaması için bu standartlara ulaşmak zorunda olduklarına inanmaktadırlar. Toplum tarafından dayatılan mükemmeliyetçiler yüksek standartların kendilerine dayatıldığını düşünmektedirler (Hewitt ve Flett, 2002). Ebeveynlerin beklenti boyutu (toplum tarafından dayatılan mükemmeliyetçilik) mükemmeliyetçiliğin nedenini açıklama açısından mükemmeliyetçiliğin diğer boyutlarından daha faydalıdır. Başkalarına karşı mükemmel bir performans gösterme baskısı hisseden kişiler için, ebeveynler dışsal baskı unsuru haline gelebilmektedir (Frost, Marten, Lahart ve Rosenblate, 1990). Conroy, Kaye ve Fifer (2007) tarafından yapılan bir çalışmada başarısızlığın kişiyi kendi içinde isteksizliğe iteceği inancı, yalnızca sosyal mükemmellik (toplum tarafından dayatılan) duygusu ile alakalı bulunmuştur. Neumeister (2004) tarafından yapılan nitel bir çalışmada öğrencilerin akademik başarı ve başarısızlıkları hakkında mükemmeliyetçilik çalışması yapılmıştır. Altı öğrenci toplum tarafından dayatılan mükemmeliyetçilikten yüksek puan almışlardır. Bununla birlikte toplum tarafından dayatılan mükemmeliyetçiler başarılarını azımsamış, başarısızlıklarını içsel durumlara dayandırmış ve başarısızlıklarının sonuçlarını aşırı genellemişlerdir. Göç (2008) tarafından yapılan çalışmada, aşırı ebeveyn eleştiriliğinin genel olarak olumsuz bir örüntü sergilediğini ve akademik başarıyı, arkadaş ve aile doyumunu negatif olarak yordadığı ortaya konulmuştur. Yapılan bu çalışmada toplum tarafından dayatılan mükemmeliyetçilik alt boyutunda öğrenciler anne-babalarının ve çevrelerinin onlardan bekledikleri standartlara ulaşamamışlardır. Araştırma kapsamındaki öğrenciler bir işi mükemmel yapmamaları durumunda, çevrelerindeki insanların beklenti içine girmelerinin olumsuz bir etki yarattığı sonucuna varılmıştır. Bu sonuç öğrencilerin yabancı bir ülkeye gitme ve orada eğitimlerine devam etme isteklerinin çevresel sebeplerden kaynaklandığını, anne babalarını ve çevrelerindeki insanları memnun etme isteğinin onların akademik kararlarını etkilediği sonucuna varılabilir.

Yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin mükemmeliyetçiliğe ilişkin görüşleri incelendiğinde, kendine yönelik mükemmeliyetçilik alt boyu-

tuna ilişkin görüşlerde öğrencilerin kendilerinden mükemmeli bekleme-leri ve yaptıkları her işte kendilerine yüksek standartlar belirleyerek en iyisine ulaşmaya çalıştıkları sonucuna varılmıştır. Mükemmeliyetçilik bi-lişsel ve davranışçı özellikler açısından bakıldığında çok boyutlu bir kişi-sel yapıda ortaya çıkmaktadır. Bu özelliklerden bazıları uyumlu olma ör-neğin, yüksek kişisel standartlar belirleme, mükemmellik için uğraşma, dürüstlük ve yüksek düzeyde kişisel düzenleme olarak nitelendirilir (Rice ve Mirzadah, 2000; Ashby ve Rice, 2002). Hewitt ve Flett (1991)'e göre ken-dine yönelik mükemmeliyetçilik yüksek standartlar belirlemeyi ve ken-dini şiddetli bir şekilde eleştirmeyi içerir. Neumeister (2004) tarafından yapılan çalışmada kendine yönelik mükemmeliyetçilikten yüksek puan alan kişilerin başarılarıyla övündükleri bildirilmiş ve başarılarını içsel se-beplere, başarısızlıklarını ise belirli durumlara dayandırıldığı belirlenmiş-tir. Yapılan çalışmada ayrıca öğrencilerin anne-babalarının ve yakın çev-resinin kendilerinden yüksek bir beklenti içinde oldukları görülmüştür. Parker (1997)'in yaptığı bir çalışmada, bireylerin ebeveynlerinin çocukla-rını mükemmeliyetçi algılayışları ile kendi mükemmeliyetçilikleri ara-sında pozitif bir ilişki olduğu görülmüştür. Yapılmış olan çalışmalarda da görüldüğü gibi kendine yönelik mükemmeliyetçilikte öğrencilerin kendi-lerinden mükemmeli bekleme-leri ve yaptıkları her işte kendilerine yüksek standartlar belirleyerek en iyisine ulaşmaya çalışmakta, ayrıca ebeveynle-rin ve yakın çevrelerinin kendilerinden yüksek bir beklenti içinde olmaları sonucunda öğrenciler yüksek standartlar belirlemektedirler (Girgin-Bü-yükbayraktar ve Üre, 2014). Aile görüşleri bu noktada bireyin ihtiyaçları-nın belirlenmesinde ön plana çıkmaktadır (Bozgeyikli, 2010; Kesici, 2007; 2008). Bu durum yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin belirledikleri hedeflere ulaşabileceklerine inanmaları sonucunda bir başka ülkede bir-çok sıkıntı yaşamayı göze alarak eğitimlerine devam etmek istemeleri ve kendi ayakları üzerinde durma arzusu ile açıklanabilir.

Diğerlerine yönelik mükemmeliyetçilik alt boyutunda yabancı uy-ruklu öğrencilerin yakınlarındaki kişilerden çok şey beklemedikleri sonu-cuna ulaşılmıştır. Diğerlerine yönelik mükemmeliyetçilik, kişinin başka-larına yönelik gerçekçi olmayan standartlar koyması ve kişilerin bu stan-dartlara uymasını beklemesidir. Diğerlerine yönelik mükemmeliyetçi olan kişiler, mükemmelin altında bir sonuçta hayal kırıklığına uğrarlar ve

stresli ilişkiler yaşarlar (Hewitt ve Flett, 2002). Diğerlerine yönelik mükemmeliyetçiliği yüksek bir birey arkadaş edinmekte zorlanır ve sosyal ilişkilerinde problem yaşar (Adderhold ve Alliot, 1987). Diğerlerine yönelik mükemmeliyetçilik alt boyutunda yabancı uyruklu öğrencilerin yakınlarındaki kişilerden çok şey beklemedikleri görülmektedir. Bu bireylerin doğup büyüdüğü çevreden uzaklaşarak farklı bir ortamda bulunmak zorunda olmaları nedeniyle yakınlarındaki insanlar ile iyi ilişkiler kurmak ve sosyalleşmek isterler. Çevrelerindeki insanlardan aşırı beklenti içine girmedikleri için de daha rahat iletişim kurup, arkadaş edinebilirler. Böylece yabancı uyruklu öğrenciler aşırı beklenti içine girmeden sosyalleşme ihtiyaçlarını rahat bir şekilde giderebildikleri söylenebilir.

Sonuç ve Öneriler

Çalışma sonucunda, toplum tarafından dayatılan mükemmeliyetçilik alt boyutunda, öğrencilerin anne-babalarının ve yakın çevresindeki insanların onlardan yüksek bir beklenti içinde oldukları görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin anne-babalarının ve yakın çevrelerinin öğrencilerin yapabileceklerinden fazlasını bekledikleri yapılmasını istedikleri şeyi beğenmediklerinde ise öğrencileri yetersiz gördükleri anlaşılmıştır. Kendine yönelik mükemmeliyetçilik alt boyutunda öğrencilerin kendilerinden mükemmel bekledikleri ve yaptıkları her işte kendilerine yüksek standartlar belirleyerek en iyisine ulaşmaya çalıştıkları sonucuna varılmıştır. Diğerlerine yönelik mükemmeliyetçilik alt boyutunda ise yabancı uyruklu öğrencilerin yakınlarındaki kişilerden çok şey beklemedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bu bilgiler ışığında, öğrencilerin anne-babalarının ve yakın çevresinin kendilerinden yüksek bir beklenti içinde olmalarının öğrenciler üzerindeki olumsuz etkilerini açıklayan seminerler düzenlenerek, konu ile ilgili broşür ve afişler hazırlanarak ailelerin bilgilendirilmesi sağlanabilir. Ayrıca üniversiteler bünyesinde psikolojik hizmetler kapsamında yabancı uyruklu öğrencilerin sosyalleşmelerine katkıda bulunulabilir. Araştırmacılara önerilerde ise, yabancı uyruklu öğrencilerin mükemmeliyetçiliği ile ilişkili farklı değişkenler ele alınarak yabancı uyruklu öğrencilerin mükemmeliyetçilik algılarının yordanmasına yönelik çalışmalar yapılabilir ve bu öğrencilerin buldukları kültüre uyumları ile ilgili çalışmalar yapılabilir.

Bu çalışma küçük bir grupla yürütüldüğü için genellenebilirliği çok düşük bir çalışmadır. Yalnızca Türkiye'nin İç Anadolu bölgesinde yer alan bir üniversitenin tek bir bölümü ile sınırlıdır.

Kaynakça

- Açıklan, A., Demirel, Ö., Önsoy, R. (1996). *Türkiye'de yükseköğrenim gören Türk Cumhuriyetleri öğrencilerinin sorunları*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Aydın, B. (1995). *Azerbaycan'dan Türkiye'ye eğitim amacıyla gelen öğrencilerin dil-kültür-sosyal problemleri ve çözüm teklifleri*. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Azmaç, S. (1995). *Orta Asya Cumhuriyetlerinden gelen Uludağ üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin uyum düzeylerini etkileyen bazı etmenler*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Adler, A. (2002). *Psikolojik Aktivite: Üstünlük Duygusu ve Toplumsal İlgi* (6. Baskı), (Çeviren: B. Orakçı). İstanbul: Say Yayınları.
- Ashby, J., Kottman, T. (1996). Inferiority as a Distinction Between Normal and Neurotic Perfectionism. *Individual Psychology*, 52, 237-245.
- Burns, D. D. (1980). The Perfectionist's Script for Self-Defeat. *Psychology Today*, 41(34), 70-76.
- Bozgeyikli, H. (2010). The relationship between high school students' psychological needs and human value perceptions. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 9, 1798-1804.
- Dinç, Y. (2001). *Mükemmeliyetçiliğin Depresif Semptomlar ve Öfke Üzerindeki Yordayıcı Rolü: Olumsuz Yaşam Olaylarının Belirleyiciliği*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Camadan, F. (2009). *Orta Öğretim Öğrencilerinin Mükemmeliyetçilik Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Cırcır, B. (2006). *Öğretmen Adaylarının Denetim Odakları ve Mükemmeliyetçilik Tutumlarının Bazı Özlük Niteliklerine Göre Karşılaştırmalı Olarak*

- İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Conroy, D. E., Kaye, M. P., Fifer, A. M. (2007). Cognitive Links Between Fear of Failure and Perfectionism. *Journal of Rational-Emotive and Cognitive-Behavior Therapy*, 25(4).
- Enns, M. W., Cox, B. J. (2002). *The Nature and Assessment of Perfectionism: A Critical Analysis*. Flett, G. L., Hewitt, P. L., Perfectionism: Theory, Research and Treatment. Washington: American Psychological Association.
- Flett, G. L., Hewitt, P. L., Martin, T. R. (1995). *Dimensions of Perfectionism and Procrastination*. In J. R. Ferrari, J. L. Johnson, W. G. McCown (Eds.), *Procrastination and Task Avoidance: Theory, Research and Treatment*. New York: Plenum.
- Freud, S. (1959). *Inhibitions, Symptoms and Anxiety*. *The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud*. London: Hogarth, Vol 20.
- Frost, R. O., Marten, P. A., Lahart, C., Rosenblate, R. (1990). The Dimensions of Perfectionism. *Cognitive Therapy and Research*, 14, 449-468.
- Girgin-Büyükbayraktar, Ç., Üre, Ö. (2014). The Relationship between Perfectionism and Anger. *Anthropologist*, 18(3): 835-846.
- Hamachek, D. E. (1978). Psychodynamics of Normal and Neurotic Perfectionism. *Psychology*, 15, 27-33.
- Hewitt, P. L., Flett, G. L. (1991). Dimensions of perfectionism in unipolar depression. *Journal of Abnormal Psychology*, 100 (1), 98-101.
- Oran-Pamir, Ç. (2008). *Lise Öğrencilerinin Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Anne Baba Tutumları Arasındaki İlişki*. Yüksek Lisans Tezi, Muğla: Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kesici, S. (2007). Middle School Students' Guidance and Counseling Needs. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 7(3), 1325.
- Kesici, Ş., (2008). Sixth-, Seventh, and Eighth-Grade Students' Guidance and Counseling Needs according to Parents' Views. *Eğitim Araştırmaları-Eurasian Journal of Educational Research*, 32, 101-116.
- LaSota, M. (2005). *Perfectionism and the Role of Self-Esteem*. Unpublished Master Thesis, University of Nevada, Las Vegas, USA.
- Parker, W.D. (2000). Healthy Perfectionism in the Gifted. *Journal of Secondary Gifted Education*, 11 (4),173-182.

- Patch, A. R. (1984). Reflections on Perfection. *American Psychologist*, 39 (4), 386-390.
- Rice, K., Ashby, J., Preusser, K. (1996). Perfectionism, Relationships With Parents, and Self-Esteem. *Individual Psychology*, 52, 246-260.
- Rice, K. G., Mirzadeh, S. A. (2000). Perfectionism, Attachment and Adjustment. *Journal of Counseling Psychology*, 47, 238-250.
- Roedel, W. C. (1984). Vulnerabilities of Highly Gifted Children. *Roeper Review*, 6, 127-130.
- Tomkovick, C., Al-Khatib, J. Baradwaj, B. G., Jones, S. I. (1996). An assessment of the service quality provided to foreign students at U.S. business schools. *Journal of Education for Business*, 71, 130-135.
- Siegle, D., Schuler, A. A. (2000). Perfectionism Differences in Gifted Middle Students Roper. *Review*, 23, 39-44.
- Strip, C. A., Hirsch, G. (2000). *Helping Gifted Children Soar: A Practical Guide for Parents and Teachers*. USA: Great Potential Press.
- Slaney, R. B., Rice, G. K., Mobley, M., Trippi, J., Ashby, J. (2001). The Revised Almost Perfect Scale. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 34, 130-144.
- Slade, P. D., Owens, R. G. (1998). A Dual Process Model of Perfectionism Based on Reinforcement Theory. *Behavior Modification*, 22, 372-390.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Altıncı Baskı. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Yorulmaz, O. (2002). *Responsibility and Perfectionism as Predictors of Obsessive-Compulsive Symptomatology: A Test of Cognitive Model*. Ankara, Middle East Technical University, Master in Science.

Ek: Tablo 1, Tablo 2 ve Tablo 3'e ait yüzdelerle dağılımların verildiği alt boyutlardaki soruların açılımı

Toplum Tarafından Dayatılan Mükemmeliyetçiliğe İlişkin Soru Maddeleri ve İçerikleri	
5	Başkalarının benden beklentilerini karşılamakta güçlük çekerim
11	Bir işi ne kadar iyi yaparsam çevremdekiler daha da iyisini yapmamı beklerler
13	Yaptığım bir şey kusursuz değilse çevremdekiler tarafından yetersiz bulunur
16	Benim için önemli olan insanlardan beklentilerim yüksektir
18	Çevremdekiler yaptığım her şeyde başarılı olmamı beklerler
25	Başarı, başkalarını memnun etmek için daha da çok çalışmam gerektiği anlamına gelir
31	Başkalarının benden çok şey beklediğini düşünüyorum
33	Bana göstermeseler bile, hata yaptığım zaman diğer insanlar çok bozulurlar
35	Ailem benden mükemmel olmamı bekler
39	İnsanlar benden mükemmelden aşağısını kabul etmezler
41	İnsanlar benden verebileceğimden fazlasını beklerler
Kendine Yönelik Mükemmeliyetçiliğe İlişkin Soru Maddeleri ve İçerikleri	
1	Bir iş üzerinde çalıştığım kadar kusursuz olana kadar rahatlayamam
6	Amaçlarımdan bir tanesi yaptığım her işte mükemmel olmaktır
8	İşlerimde asla mükemmelliği hedeflemem
12	Nadiren mükemmel olma ihtiyacı duyarım
14	Olabildiğim kadar mükemmel olmaya çalışırım
15	Giriştiğim her işte mükemmel olmam çok önemlidir
17	Yaptığım her işte en iyi olmaya çalışırım
23	Yaptığım işte hata bulmak beni huzursuz eder
26	Birisinden bir şey yapmasını istersem, işin yapılmasını beklerim
28	Hedeflerimi belirlemede mükemmeliyetçiyimdir
29	Değer verdiğim insanlar beni hiç bir zaman hayal kırıklığına uğratmamalıdır
32	Her zaman yapabileceğim en iyisini yapmaya çalışmalıyım
36	Kendim için yüksek hedeflerim yoktur
40	Kendim için yüksek standartlar koyarım
42	Okulda veya işte her zaman başarılı olmalıyım
Diğerlerine Yönelik Mükemmeliyetçiliğe İlişkin Soru Maddeleri ve İçerikleri	
2	Genelde kişileri, kolay pes ettikleri için eleştirim

3	Yakınlarımın başarılı olmaları gerekmez
4	En iyisinden aşağısına razı oldukları için arkadaşlarımı nadiren eleştiririm
9	Çevremdekiler benim de hata yapabileceğimi kolaylıkla kabullenirler
10	Bir yakınımın yapabileceğinin en iyisini yapmamış olmasını önemli görmem
19	Çevremdeki insanlar için çok yüksek standartlarım yoktur
21	Her konuda üstün başarı göstermesem de başkaları benden hoşlanacaktır
22	Kendilerini geliştirmek için uğraşmayan kişilerle ilgilenmem
27	Yakınlarımın hata yapmasını görmeye tahammül edemem
37	Annem ve babam nadiren hayatımın her alanında en başarılı olmamı beklerler
38	Sıradan insanlara saygı duyarım
43	Bir arkadaşımın elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışmaması benim için önemli değildir
44	Hata yapsam bile, etrafımdaki insanlar yeterli ve becerikli olduğumu düşünürler

Kaynakça Bilgisi / Citation Information

Girgin Büyükbayraktar, Ç., Yıldız Çiçekler, C. & Koruklu, N. (2015). Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Mükemmeliyetçiliğe İlişkin Görüşleri, *OPUS - Türkiye Sosyal Politika ve Çalışma Hayatı Araştırmaları Dergisi*, 5(8) s.7-31